

Wykład:

JAK HICKS TŁUMACZYŁ KEYNESA?

- MODEL RÓWNOWAGI IS-LM

John Hicks (1904 - 1989)

- *„Mr Keynes and the Classics: A Suggested Interpretation“ (1937)*
- *„Value and Capital“ (1939)*
- *Nagrada Nobla (1972)*

Model IS - LM : podstawowe zmienne

ZMIENNE
ENDOGENICZNE
(ustalane w modelu)

$$Y = C + I + G + X$$

$$C = a + b(1 - t)Y$$

$$I = e - dR$$

$$X = g - mY - nR$$

$$M_D = (kY - hR)P$$

ZMIENNE
EGZOGENICZNE
(ustalane poza modelem)

$$M_s \text{ i } G$$

Algebraiczne wyprowadzenie krzywej IS

$$1) Y = C + I + G + X$$

$$2) C = 300 + 0,8 Y_d$$

$$3) I = 200 - 1500 r$$

$$4) X = 100 - 0,04 Y - 500 r$$

$$5) M_D = P (0,5 Y - 2000 r)$$

$$G = 200$$

$$t = 0,2$$

$$M_S = 550$$

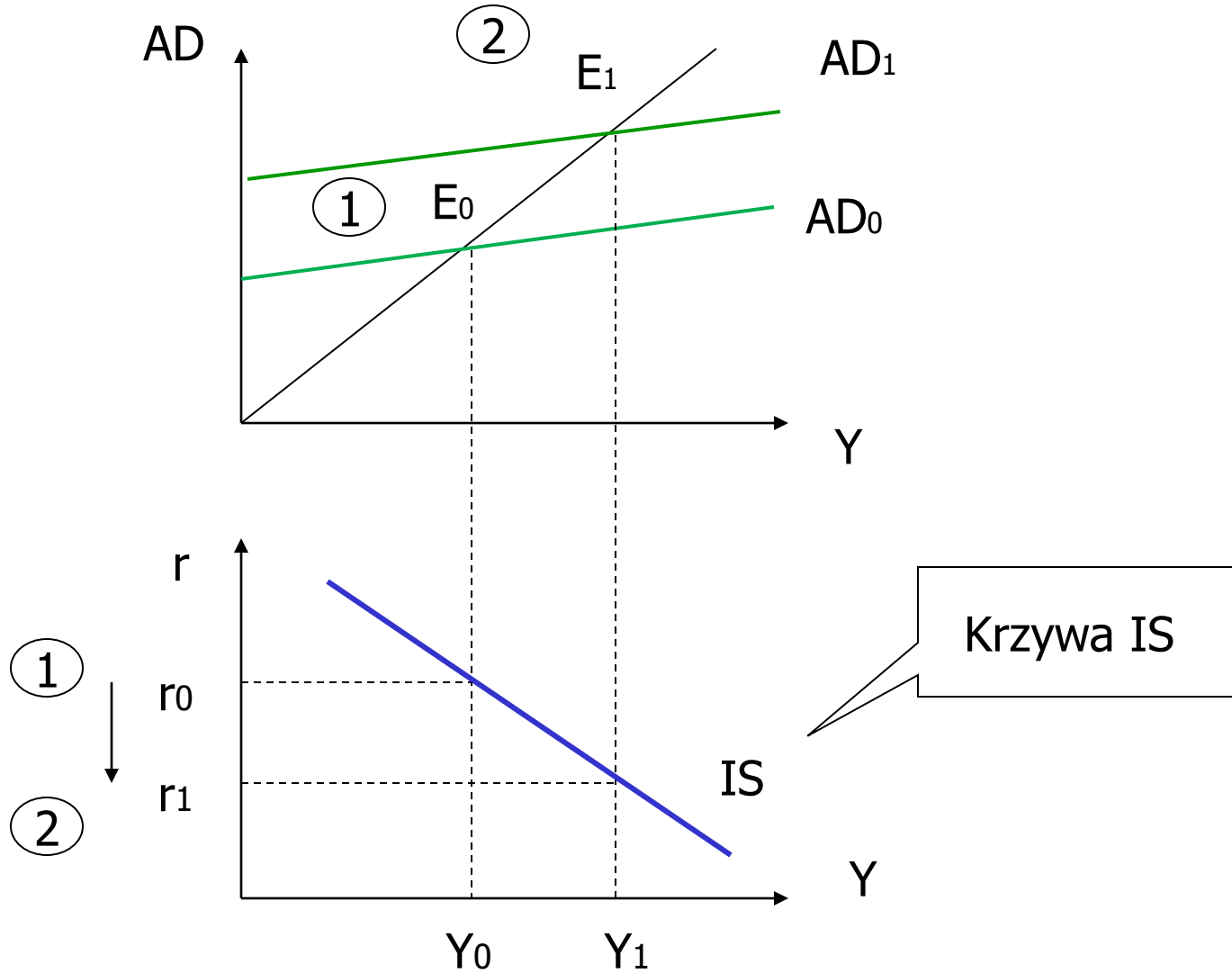
$$P = 1$$

IS:

$$Y = 300 + 0,8(1 - 0,2)Y + 200 - 1500r + 200 + 100 - 0,04Y - 500r$$

$$\mathbf{IS: \quad Y = 2000 - 5000 r}$$

Wyprowadzenie krzywej IS

Algebraiczne wyprowadzenie krzywej LM

$$1) Y = C + I + G + X$$

$$2) C = 300 + 0,8 Y_d$$

$$3) I = 200 - 1500 r$$

$$4) X = 100 - 0,04 Y - 500 r$$

$$5) M_D = P (0,5 Y - 2000 r)$$

$$G = 200$$

$$t = 0,2$$

$$M_S = 550$$

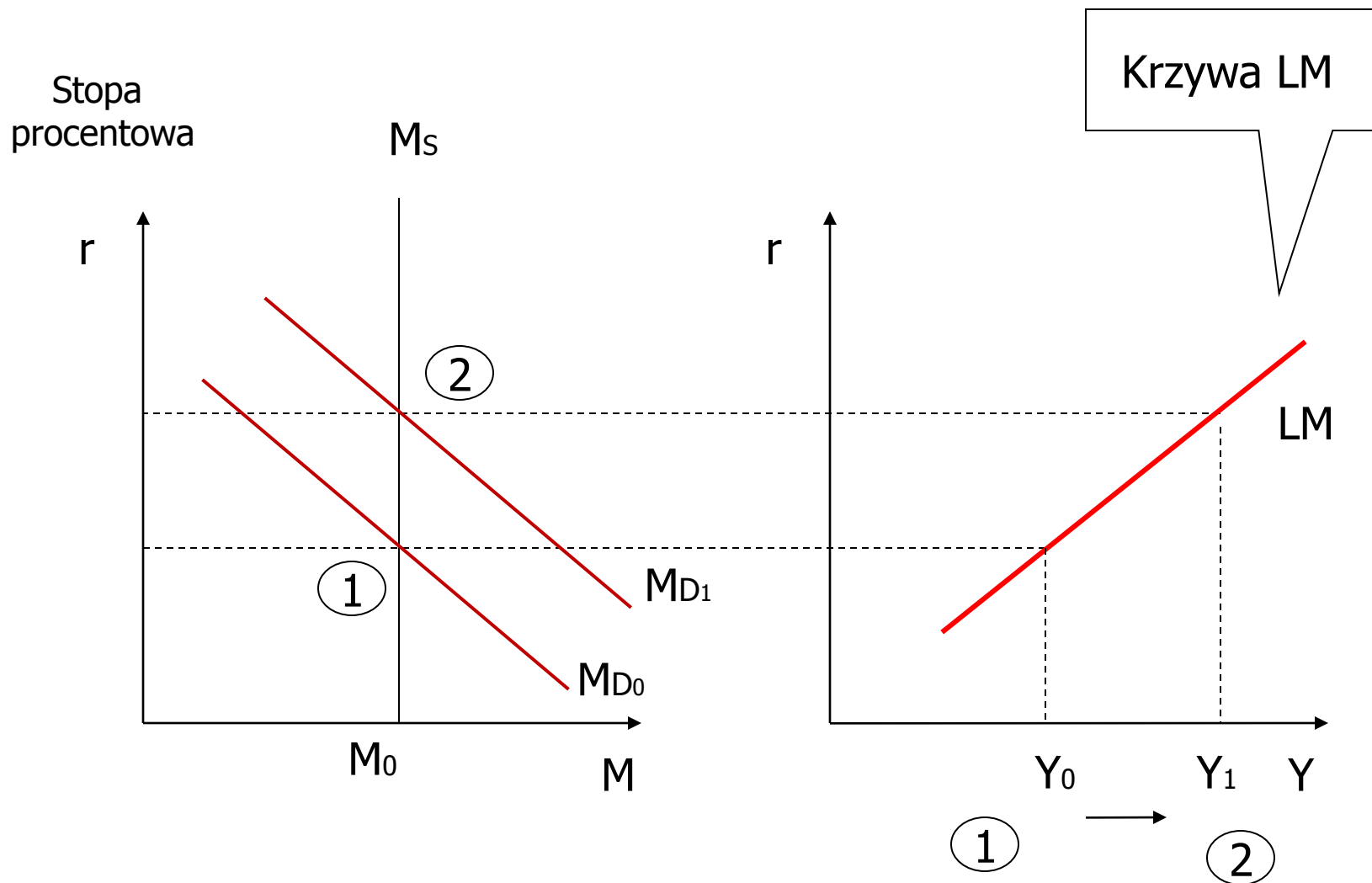
$$P = 1$$

$$\text{LM: } M_S = M_D$$

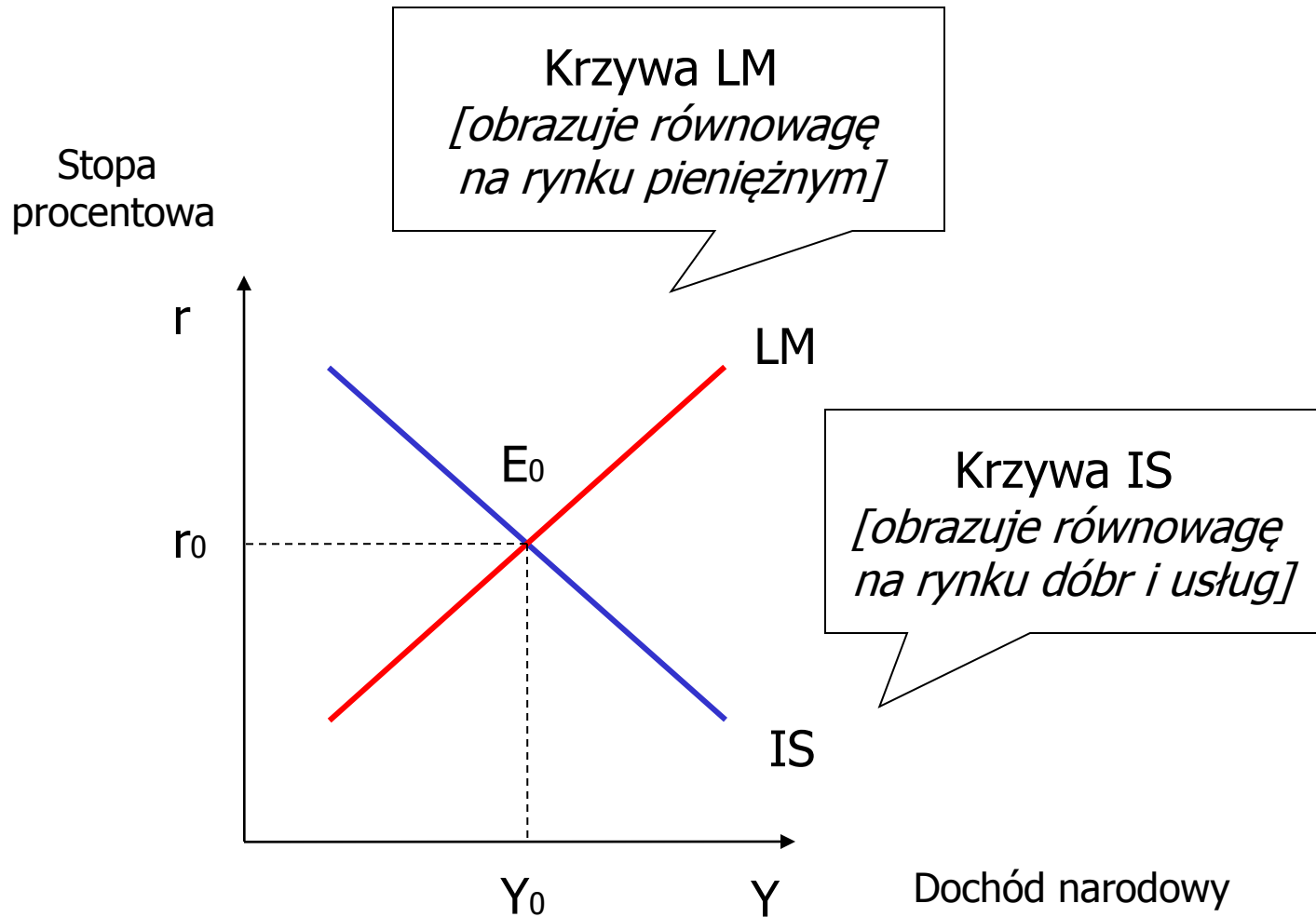
$$\text{LM: } 550 = P (0,5 Y - 2000 r)$$

$$\text{LM: } Y = 1100 + 4000 r$$

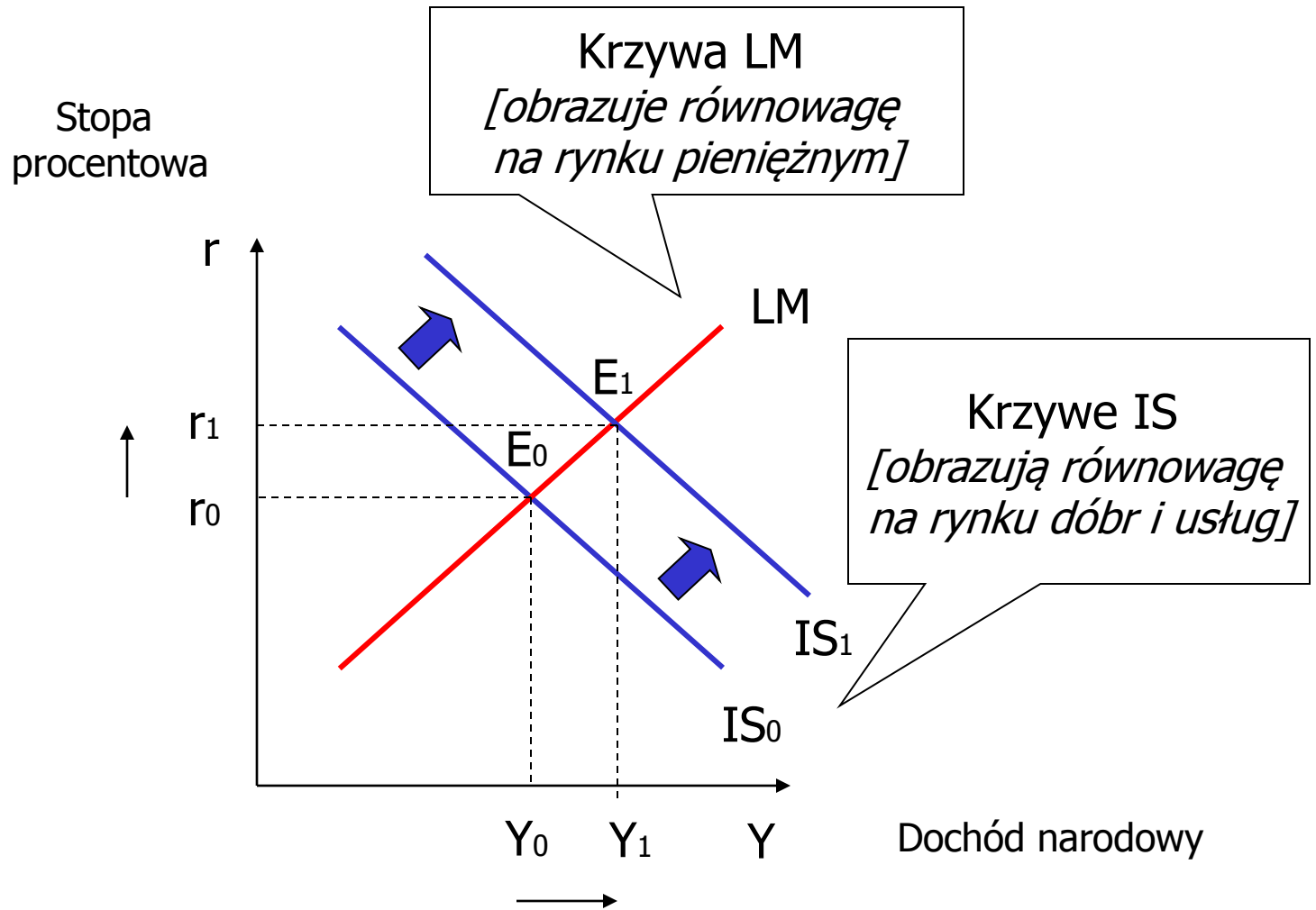
Wyprowadzenie krzywej LM

Model równowagi makroekonomicznej: IS - LM

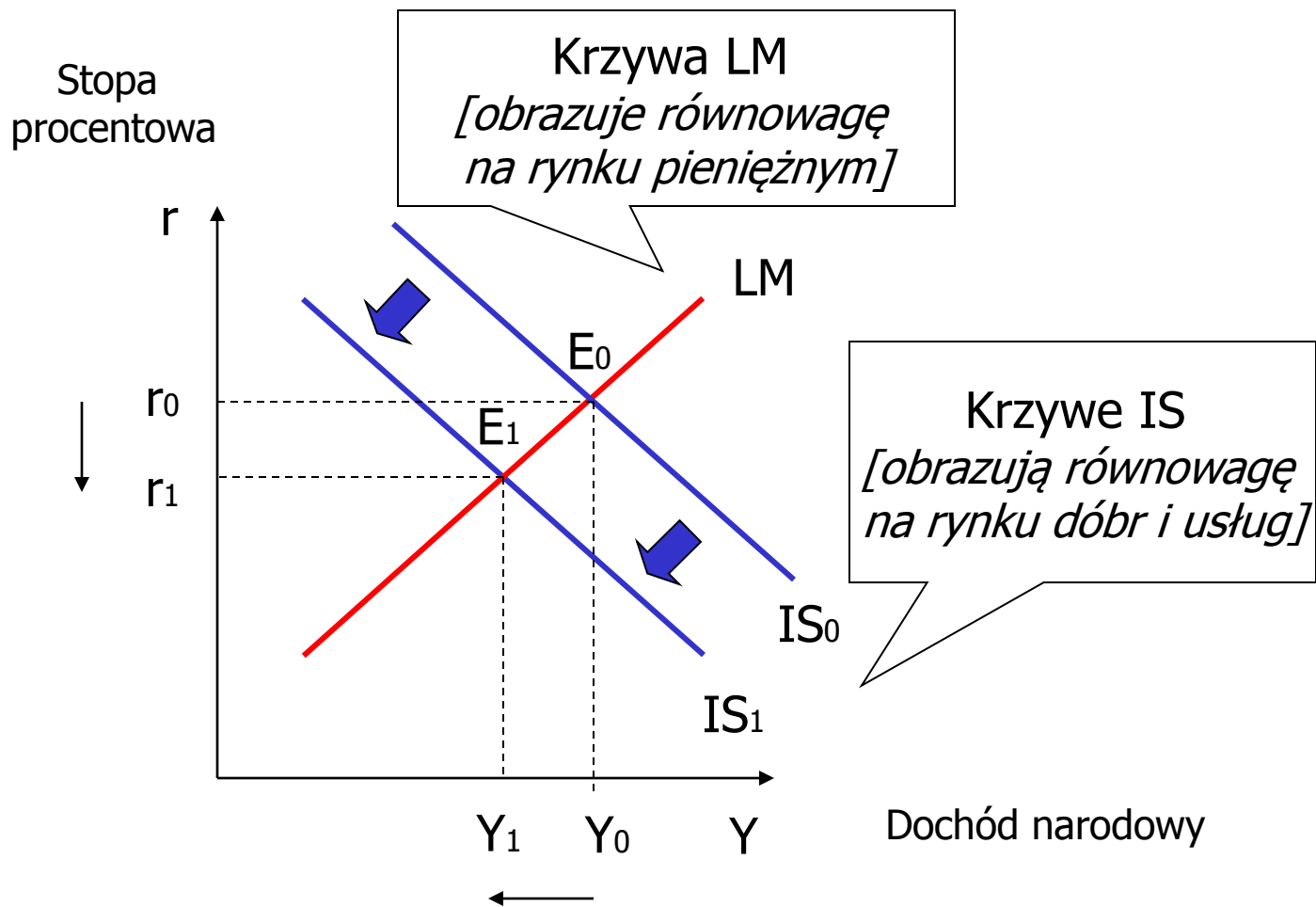
Model IS - LM: wpływ ekspansywnej polityki budżetowej na gospodarkę

Wpływ ekspansywnej polityki fiskalnej na wzrost gospodarczy (OECD 1970-96)

Wskaźnik	Ekspansja fiskalna
Stopa wzrostu realnego GDP	
- przed zmianą polityki fiskalnej	2,57 %
- w trakcie	1,12 %
- po zmianie polityki fiskalnej	2,00 %
Liczba epizodów	38

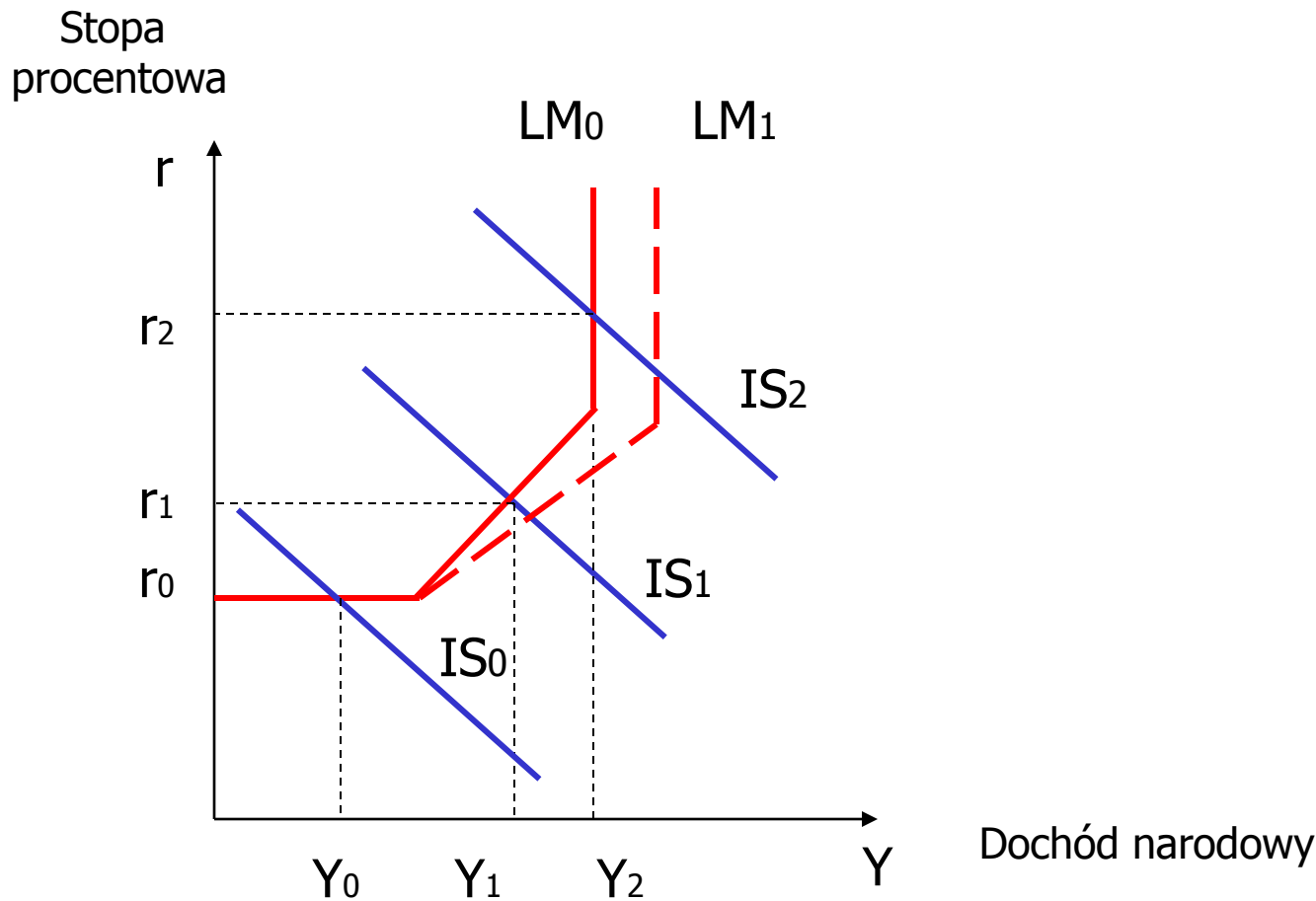
Model IS - LM: wpływ restrykcyjnej polityki budżetowej na gospodarkę

Wpływ restrykcyjnej polityki fiskalnej na wzrost gospodarczy (OECD 1970-96)

Wskaźnik	Restrykcje fiskalne
Stopa wzrostu realnego GDP	
- przed zmianą polityki fiskalnej	2,21 %
- w trakcie	2,36 %
- po zmianie polityki fiskalnej	2,13 %
Liczba epizodów	65

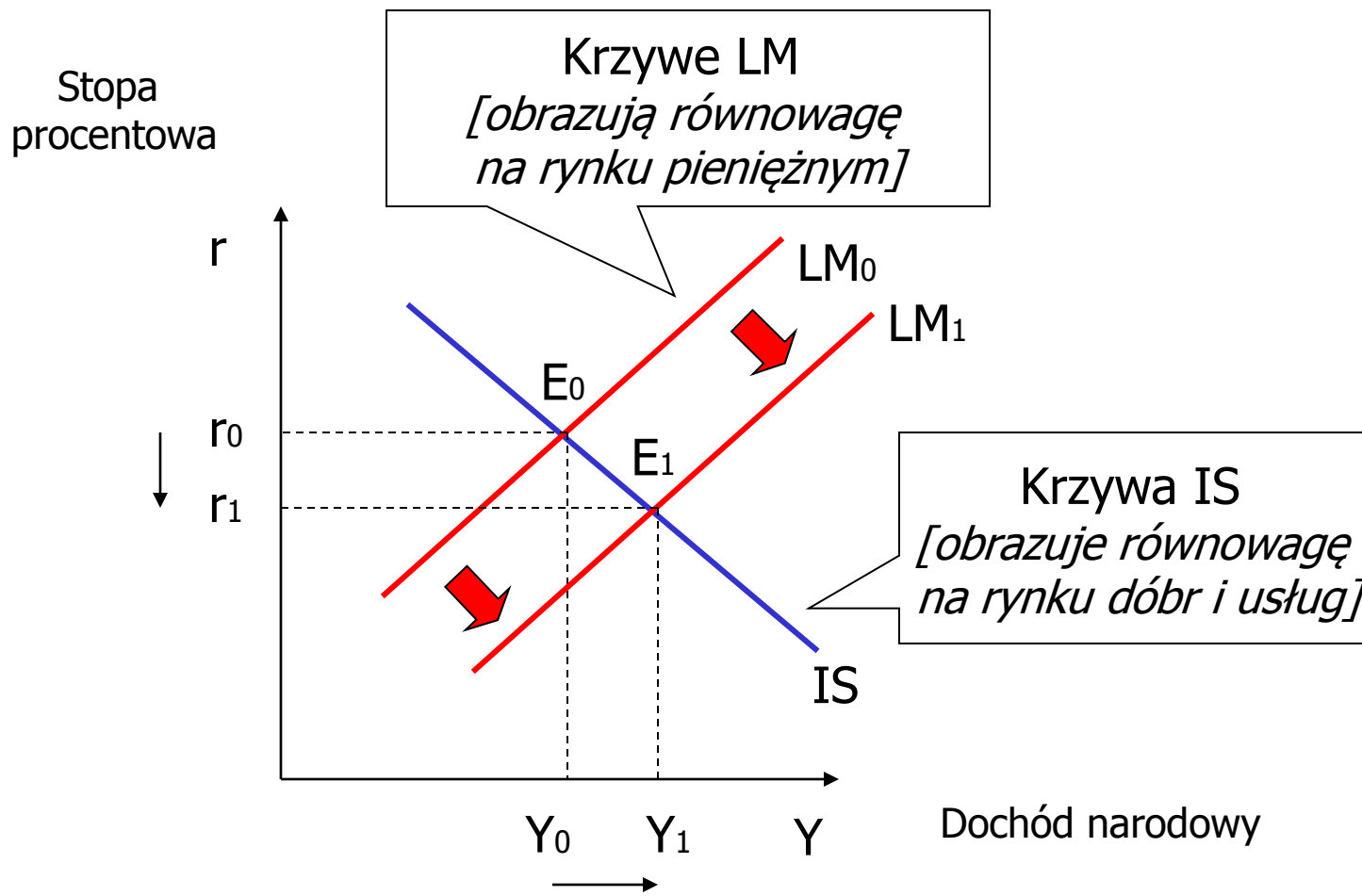
Nachylenie krzywej LM a efektywność polityki fiskalnej

Czynniki przesunięć krzywej IS

1. Zmiany autonomicznych wydatków konsumpcyjnych niepowiązane ze stopami procentowymi.
2. Zmiany wydatków inwestycyjnych niepowiązane ze stopami procentowymi.
3. Zmiany wydatków rządowych.
4. Zmiany podatków.
5. Zmiany eksportu netto niezwiązane ze stopami procentowymi.

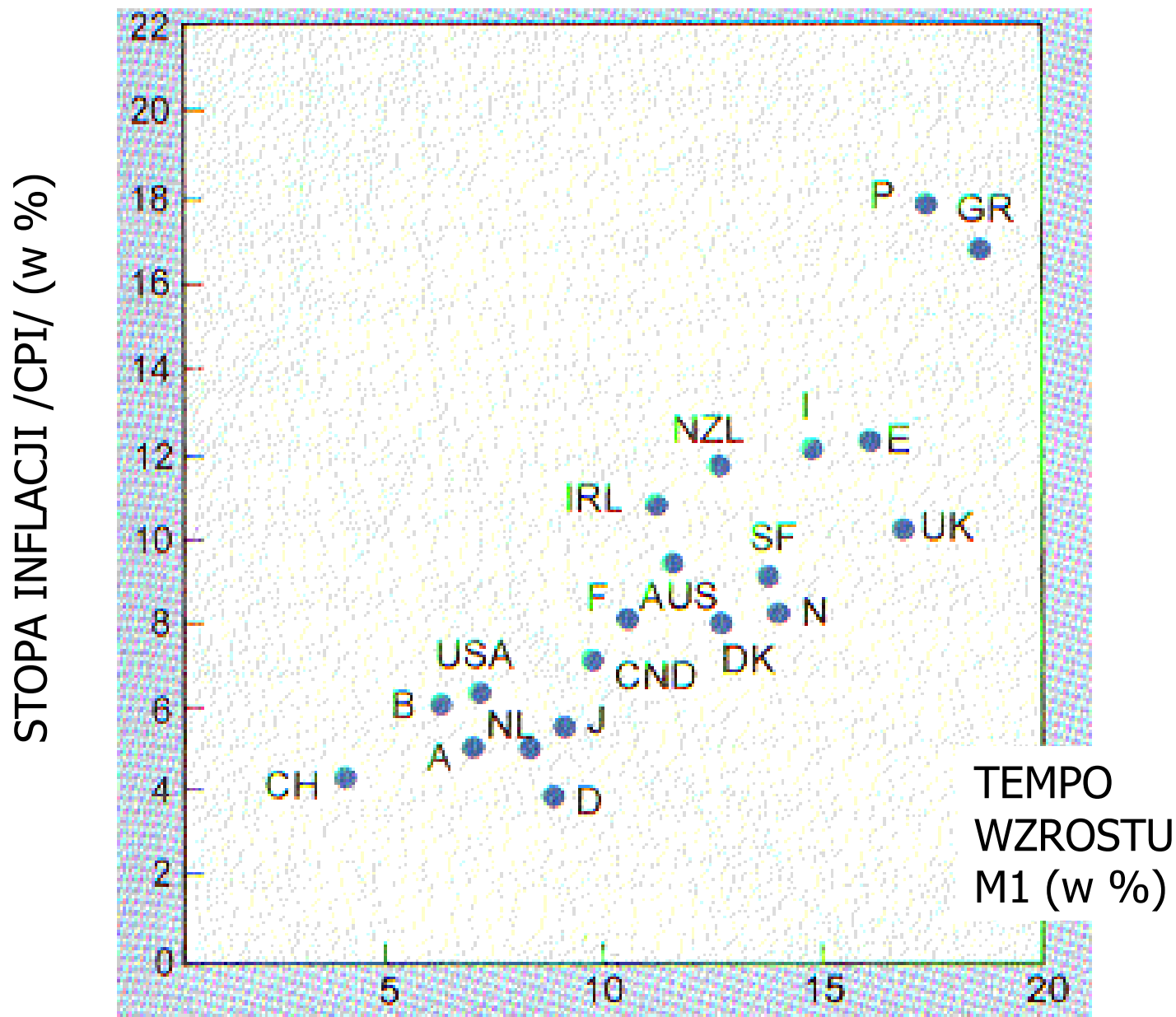
Model IS - LM: wpływ ekspansywnej polityki monetarnej na gospodarkę

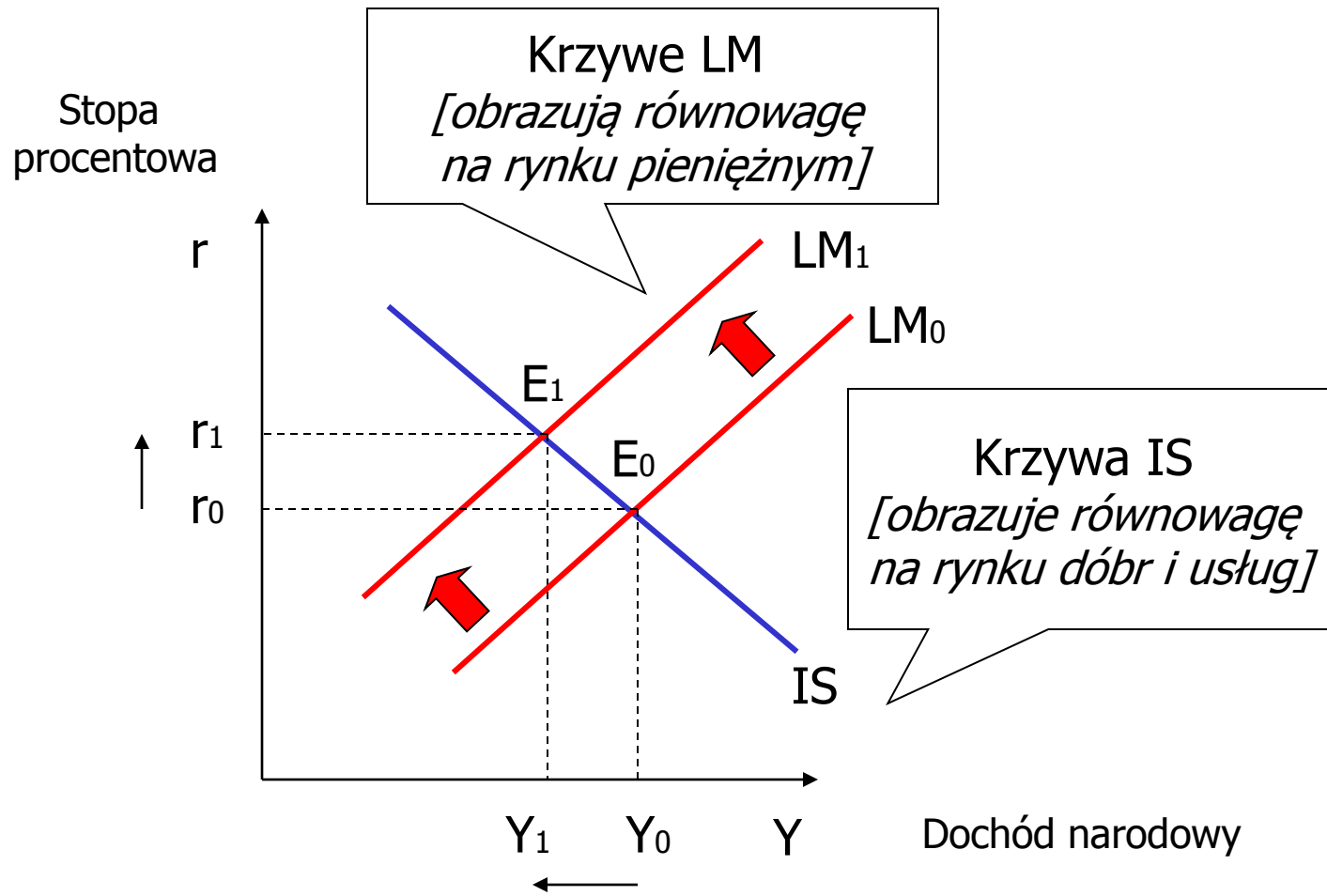
Ekspansywna polityka monetarna a tempo wzrostu gospodarczego w USA w latach 1982-84

Wskaźnik	1981	1982	1983	1984
Tempo wzrostu nominalnej podaży pieniądza M1	6,5	8,5	9,6	5,7
Tempo wzrostu realnej podaży pieniądza M1	-3,2	2,1	6,0	2,0
Tempo inflacji mierzone deflatorem PNB	9,7	6,4	3,9	3,7
Tempo wzrostu gospodarczego	1,9	-2,5	3,6	6,8

Wzrost podaży pieniądza a inflacja

Model IS - LM: wpływ restrykcyjnej polityki monetarnej na gospodarkę

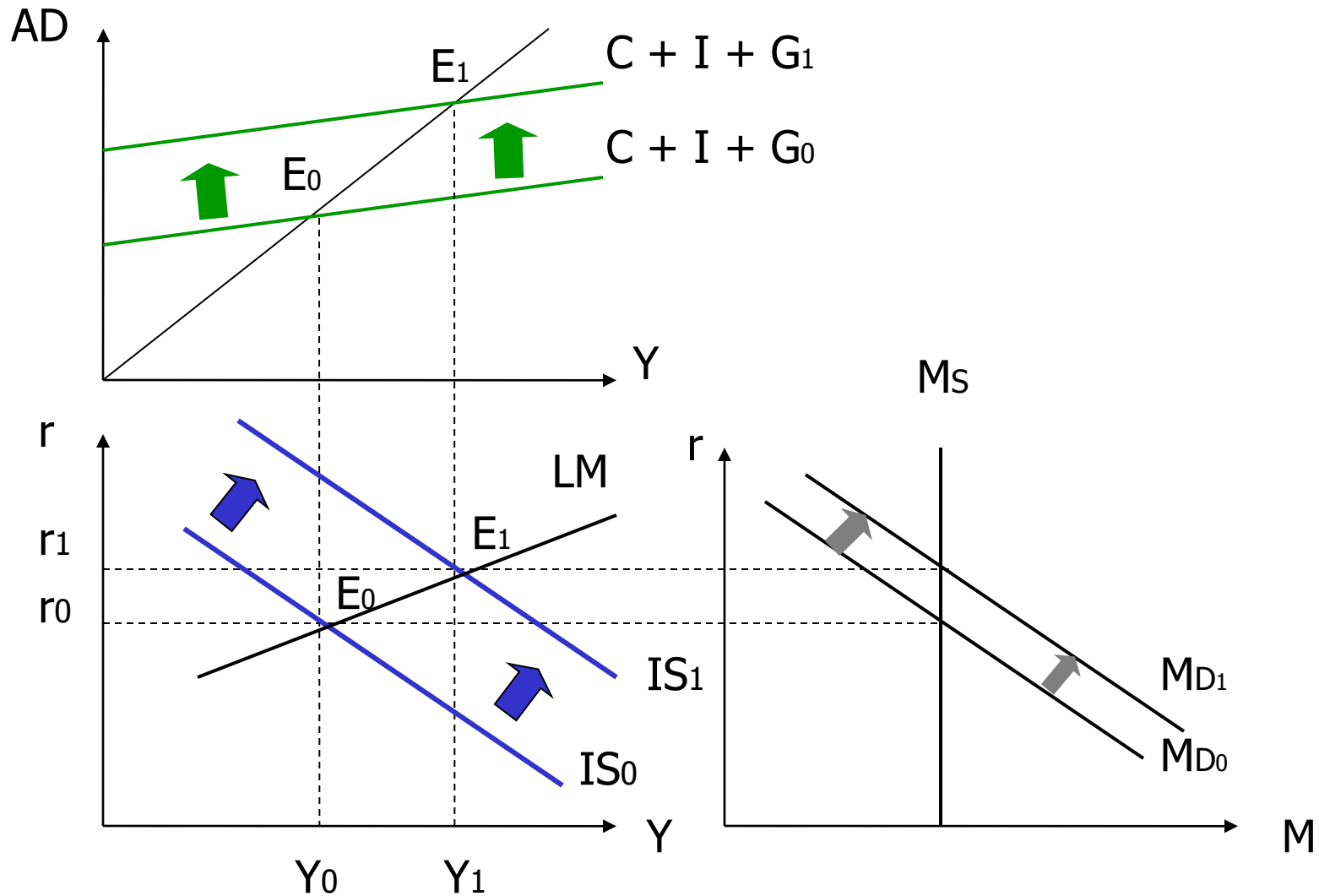
Restrykcyjna polityka monetarna a tempo wzrostu gospodarczego w USA w latach 1978-1982

Wskaźnik	1978	1979	1980	1981	1982
Tempo wzrostu nominalnej podaży pieniądza M1	8,2	7,6	6,8	6,5	8,5
Tempo wzrostu realnej podaży pieniądza M1	0,9	-1,3	-2,2	-3,2	2,1
Tempo inflacji mierzone deflatorem PNB	7,3	8,9	9,0	9,7	6,4
Tempo wzrostu gospodarczego	5,3	2,5	-0,2	1,9	-2,5

Przesunięcia krzywej LM

1. Zmiany podaży pieniądza.
2. Autonomiczne zmiany popytu na pieniądź.
3. Zmiany ogólnego poziomu cen [wzrost P działa jak restrykcyjna polityka monetarna – zmniejszają się realne zasoby pieniądza; spadek P działa jak ekspansywna polityka monetarna – zwiększają się realne zasoby pieniądza].

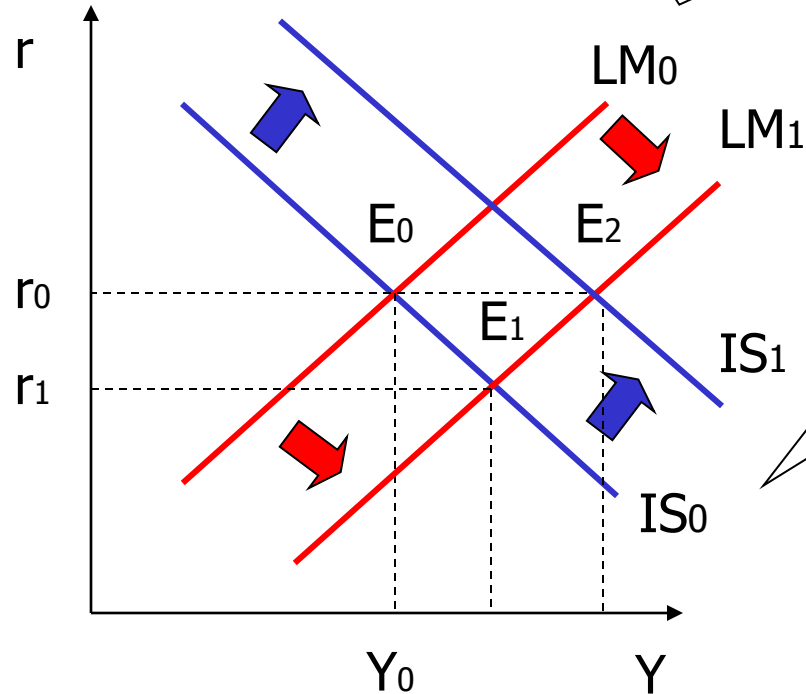
Mechanizm transmisyjny

Efekt Pigou (efekt realnych zasobów pieniądza)

Stopa procentowa

1 - spadek cen prowadzi do wzrostu realnych zasobów pieniądza

2 - spadek cen prowadzi także do wzrostu realnej wartości majątku

Dochód narodowy

Spowolnienie wzrostu gospodarczego w USA w roku 2001 (1)

1. Stopa wzrostu realnego GDP
 - 1994-2000: 3,9% (średnio rocznie)
 - 2001: 1,2%

2. Stopa bezrobocia
 - grudzień 2000: 4,0%
 - grudzień 2001: 5,8%

Źródło: G. Mankiw, *Macroeconomics*

Spowolnienie wzrostu gospodarczego w USA w roku 2001 (2) – przyczyny: szoki

1. Spadające ceny akcji

sierpień 2000 – sierpień 2001: - 25 %

tydzień po 11 września : - 12 %

2. Atak terrorystyczny 11 września

→ wzrost niepewności

→ spadek zaufania konsumentów i firm

**Efekt – redukcja wydatków
– przesunięcie krzywej IS w lewo**

Spowolnienie wzrostu gospodarczego w USA w roku 2001 (3) - odpowiedź (polityka gospodarcza)

1. Polityka fiskalna

- cięcia podatkowe
- wyższe wydatki: pomoc dla Nowego Jorku oraz linii lotniczych, wojna z terroryzmem

2. Polityka monetarna

- FED obcina stopy % 11 razy w 2001 r., obniżając podstawowe stopy z 6,5% do 1,75%
- wzrost podaży pieniądza

Spowolnienie wzrostu gospodarczego w USA w roku 2001 (4) - efekty polityki

1. W pierwszym kwartale 2002 stopa wzrostu realnego GDP sięga 6,1%
2. Później stopa wzrostu zmniejsza się do 2%
3. W czerwcu 2003 r. NBER ogłasza, że recesja skończyła się w listopadzie 2001 r.

Wskaźniki gospodarcze 2000-2008

Wskaźnik	2000	2008
PKB (w mld USD)	9,225	13,731
Dług publiczny (w mld USD)	5,758	9,457
Wydatki budżetowe (w mld USD)	1,717	2,768
Bezrobocie rejestrowane (w tys.)	5,682	8,189
Bezrobocie rzeczywiste (w tys.)	9,638	13,417
Korzystający z programów dożywiania (w tys.)	18,030	29,037
Wydatki na obronę (w mld USD)	300	569

Wskaźniki koniunktury, USA 2001-2008

Wskaźnik	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Wzrost gospodarczy	1,1	1,8	2,5	3,6	3,1	2,7	1,9	-0,3
Wzrost organiczny	0,5	-2,2	-2,5	-0,8	-0,2	0,5	-1,0	-6,9
Stopa bezrobocia	4,8	5,9	6,1	5,6	5,1	4,7	4,7	5,8
Stopa zatrudnienia	73,1	71,9	71,2	71,2	71,5	72,0	71,8	70,9
Inwestycje niemieszkaniowe	-2,8	-7,9	1,4	6,2	6,7	8,0	6,5	-0,8
Inwestycje w budownictwie mieszkaniowym	0,6	5,3	8,2	9,8	6,2	-7,3	-18,7	-23,9
Inflacja	2,8	1,6	2,3	2,7	3,4	3,2	2,9	3,8
Saldo finansów publicznych / PKB	-0,6	-4,0	-5,0	-4,4	-3,3	-2,2	-2,9	-6,6
Dług publiczny / PKB	54,4	56,8	60,2	61,2	61,4	60,8	66,3	75,3

Case study

Polityka budżetowe i monetarna w czasach Baracka Obamy

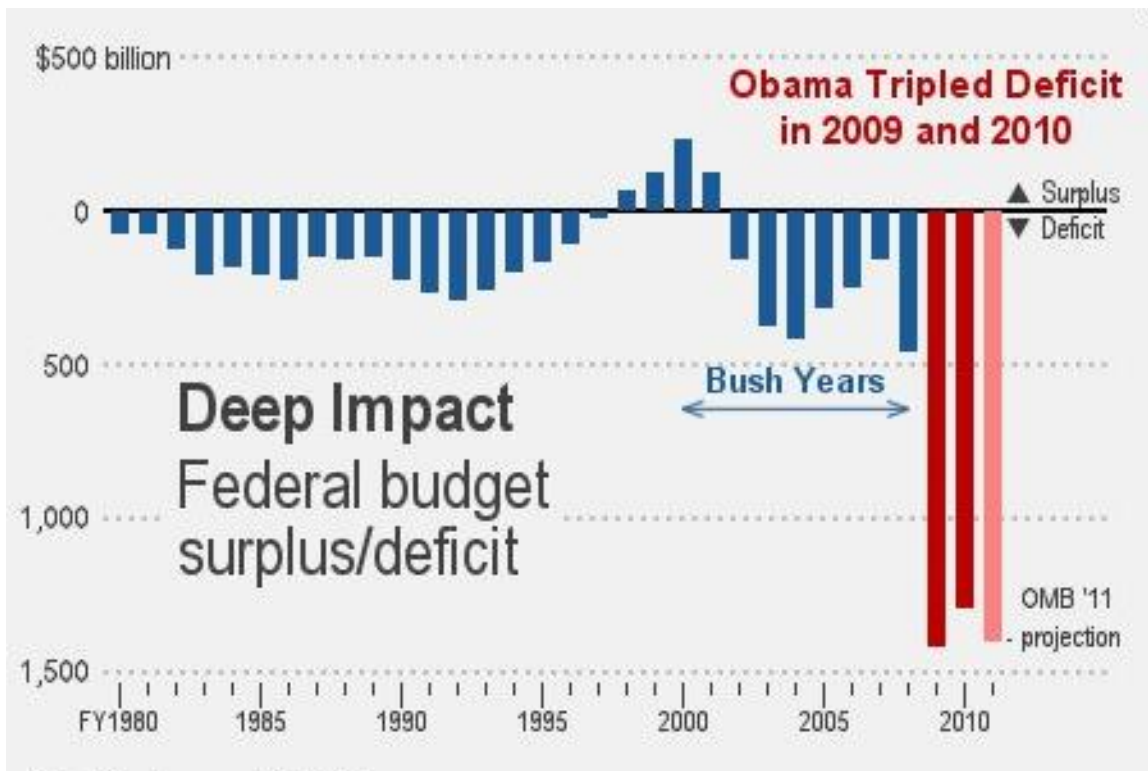
Okres urzędowania:

od 20 stycznia 2009

"Change We Need"

"Yes We Can"

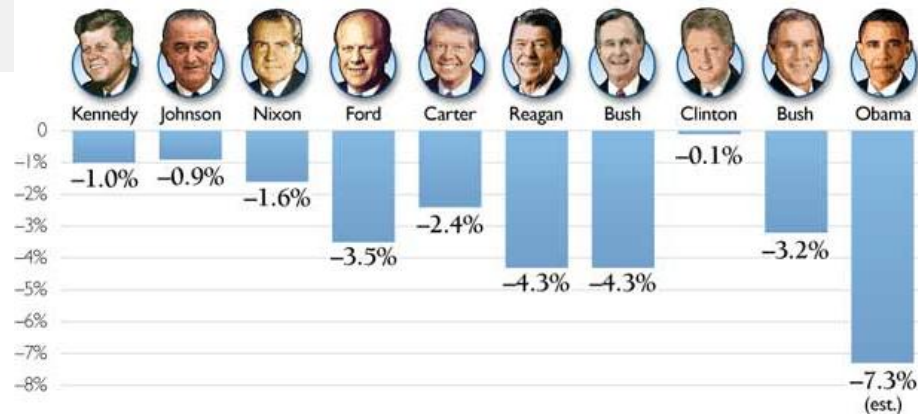
Deficyt budżetowy w USA

Note: Fiscal year ends Sept. 30

Source: Office of Management and Budget

Deficyt budżetowy w USA:
 2012: 1087 mld USD
 2013: 973 mld USD
 2014*: 744 mld USD
 2015*: 576 mld USD

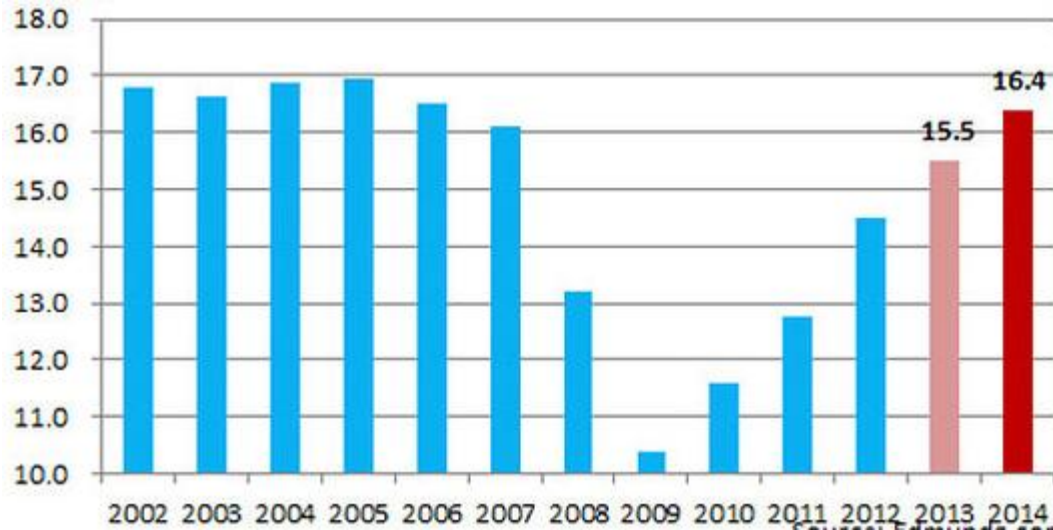
Wskaźniki koniunktury, USA 2009-2013

Wskaźnik	2009	2010	2011	2012	2013
Wzrost gospodarczy	-2,8	2,5	1,8	2,8	1,7
Wzrost organiczny	-10,0	-10,3	-10,4	-7,9	-7,6
Stopa bezrobocia	9,4	9,8	9,1	8,1	7,4
Stopa zatrudnienia	67,6	66,7	66,6	67,1	67,4
Inwestycje niemieszkaniaowe	-18,1	0,7	8,6	8,0	5,2
Inwestycje w budownictwie mieszkaniowym	-22,4	-3,7	-1,4	12,1	14,7
Inflacja	-0,3	1,6	3,1	2,1	1,5
Saldo finansów publicznych / PKB	-7,2	-12,8	-12,2	-10,7	-9,3
Dług publiczny / PKB	85,8	94,6	98,8	102,1	104,1

grudzień 2014 r.: stopa bezrobocia 5,6%, zmiana zatrudnienia +252 000;
stopa inflacji (CPI) 0,8%; wzrost PKB w 3. kwartale 2014 3,9%

Sprzedaż nowych samochodów w USA

grudzień 2014 r.: 1,5 mln sztuk,
cały 2014 r.: 16,5 mln sztuk

